

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OSTRAVA

VY_32_INOVACE_CJK4216oZEM

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován ESF a OPVK

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu: Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony: III/2
Datum vytvoření: 03.09.2012
Autor: Mgr. Petra Zemánková
Určeno pro předmět: Literatura
Tematická oblast: Světová literatura 2. pol. 20. století
Obor vzdělání: Kosmetické služby (69-41-1/01) 4. ročník

Název výukového materiálu:
BEAT GENERATION – učební materiál s úkoly

Popis využití: Výukový materiál s úkoly pro žáky s využitím dataprojektoru, notebooku

Čas: 45 minut

BEATNICI (BEAT GENERATION)

- jedná se o generační hnutí v USA v 50. letech, které se vzbouřilo proti konzumnímu ideálu prosperující americké poválečné společnosti

ÚKOL č. 1

- ✓ Vysvětli cizí slova v definici

- beat = zbitý, unavený životem, stejně tak znamená blažený
- byli proti tradičním hodnotám – bohatství, rodině, národní hrdosti

BEATNICI (BEAT GENERATION)

- nechtěli být pohlceni stylem života, který jim byl předkládán jako správný - žili si tzv. po svém a prezentovali tím, jak je možné žít jinak
 - rychlá jízda
 - džezová hudba (tehdy byla moderní nová, rocková hudba)
 - tuláctví
 - nadměrné užívání alkoholu
 - vědomé užívání drog s cílem dostat se do extáze
 - sexuální nevázanost – promiskuita, příp. homosexualita či bisexualita
 - vulgární vyjadřování i chování
 - odlišný zevnějšek – dlouhé vlasy, vousy

ÚKOL č. 2

- ✓ Které ze světových hnutí vám to připomíná? Čím?

BEATNICI (BEAT GENERATION)

Obr. 1

Obr. 2

Protijaderný znak, který se později
stal symbolem míru

HNUTÍ HIPPIES

BEATNICI (BEAT GENERATION)

- dva beatnické pojmy:
 - hipster = beatnik
 - squares = spořádaný člověk
- šlo o to, aby se z hipster nestal squares
- „Beat znamená být na dně, být totálně vyřízený, ale plně přesvědčený o své vnitřní svobodě... a o tom, že ten velký, bezpečný, vypasený, chladný svět je potřeba si držet pořádně od těla.“

(Herbert Gold, spisovatel)

BEATNÍCI (BEAT GENERATION)

Hlavní literární představitelé:

- Allen Ginsberg
- Jack Kerouac
- Williams Seward Burroughs
- Charles Bukowski
- Ken Kesey
- Lawrence Ferlinghetti

BEATNICI (BEAT GENERATION)

Allen Ginsberg

- americký básník, homosexuál, král majálesu v Praze v roce 1965
- protože beatnici se snažili najít vztah mezi autorem básní a adresátem, recitovali své verše veřejně – v barech, kavárnách, galeriích aj. – takto vznikla i skupina beat generation – Ginsberg pozval do jednoho baru „šest andělů“ a přečetl zde báseň *Kvílení*, napsanou dva týdny předtím pod kombinovaným účinkem tří drog

Obr. 3

ÚKOL č. 3

✓ Ve skriptech na str. 38 si přečtěte úryvek z této básně a najděte co nejvíce znaků, typických pro tuto skupinu

BEATNICI (BEAT GENERATION)

- v roce 1956 se tato báseň dostala k soudu – Ginsberg byl obviněn z toho, že tato báseň není uměním, ale pouze urážením a propagací drog a alkoholu
- soud rozhodl o tom, že díla mají uměleckou hodnotu, nesmějí být tudíž diskriminována

Allen Ginsberg

Obr. 4

Obr. 5

ÚKOL č. 4

- ✓ Mohlo by se to stát i dnes?
- ✓ Znáte jiný případ knihy, která byla řešena před soudem?
- ✓ A jak to dopadlo?

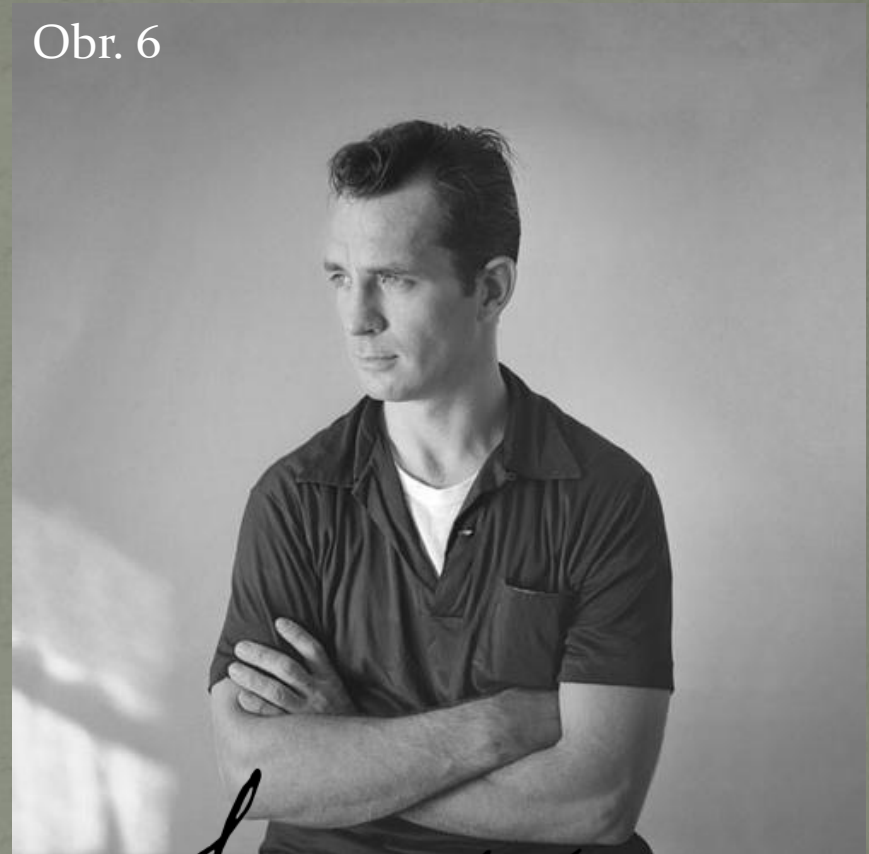

BEATNICI (BEAT GENERATION)

Jack Kerouac

- třikrát ženatý – 1. manželství trvalo 2 měsíce – vzal si ji z vděčnosti za to, že ho vyplatila z vězení, 2. manželství 6 měsíců
- měl intimní vztah i s Ginsbergem
- byl ve vězení za krytí vraždy – křivé svědectví
- z vojny propuštěn pro psychické problémy – označili ho za schizofrenika

Obr. 6

Jack Kerouac

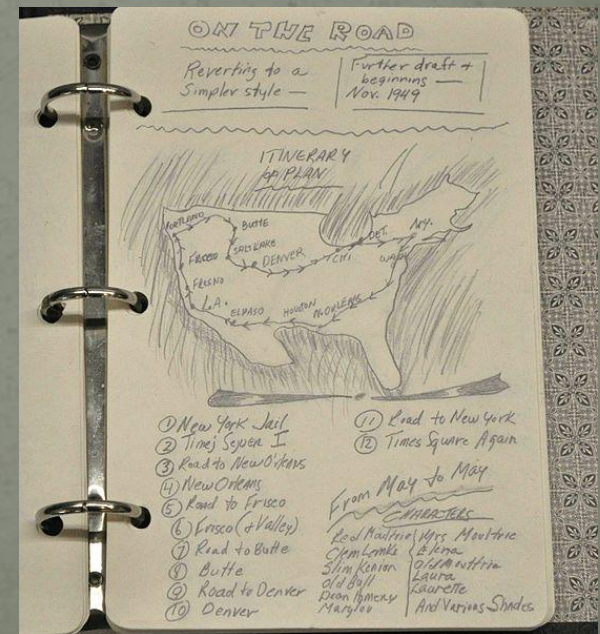
Obr. 7

BEATNICI (BEAT GENERATION)

- v roce 1946 se Jack setkal s Nealem Cassadym, což navždy ovlivnilo jeho tvorbu
- jezdí stopem po USA a příležitostně pracuje jako brzdař, česáč bavlny, nádražní nosič, silniční dělník, požární hlídač aj.
- v roce 1956 vychází jeho román *Na cestě*, dostává za něj hodně peněz, začíná pít
- zemřel na následky alkoholismu, na krvácení jícnových křečových žil ve 47 letech

Obr. 8

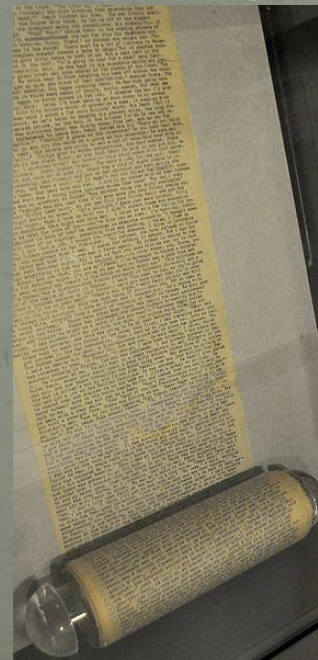

Obr. 9

BEATNICI (BEAT GENERATION)

- *Na cestě* – napsána jako „spontánní próza“ (podle Kerouacových slov) – literární experiment
- pod vlivem 4ostránkového dopisu Neala Cassadyho o jedné ženě, napsaném jednou větou, píše během tří týdnů na 30metrovou roli japonského kreslicího papíru - spojil šest pětimetrových archů papírů, které našel na půdě, v dlouhou roli a tu pak vkládal do psacího stroje, pil jednu kávu za druhou, a psal... aniž by používal interpunkci, cokoliv po sobě četl
- traduje se, že přepsal jen poslední metr rukopisu, protože mu jej sežvýkal pes
- nemohl najít nakladatele, a tak byl nucen tam aspoň interpunkci doplnit – po 6 letech od napsání román teprve vychází

Obr. 11

Obr. 10

BEATNICI (BEAT GENERATION)

Na cestě

- vypravěčem je Sal Paradise (sám Kerouac), který bydlí v New Yorku u své tety
- seznámí se s Deanem Moriartym z Denveru a spolu (nebo každý sám) jezdí stopem nebo ve vypůjčených autech po USA
- absolvují milostné románky, drogové a alkoholové večírky, občas někde pracují, aby si vydělali na další cestu, hledají vzrušení
- román nemá pevnou stavbu – je to spíše sled dialogů, úvah, epizod
- smyslem této koncepce i celého díla je ukázat, jak je možné užívat si nevázaného života
- příběh končí tím, že Sal se ožení a chystá se usadit v NY

ÚKOL č. 5

- ✓ Vysvětli význam jména (příjmení) hlavního hrdiny, najdi znaky beat generation v díle

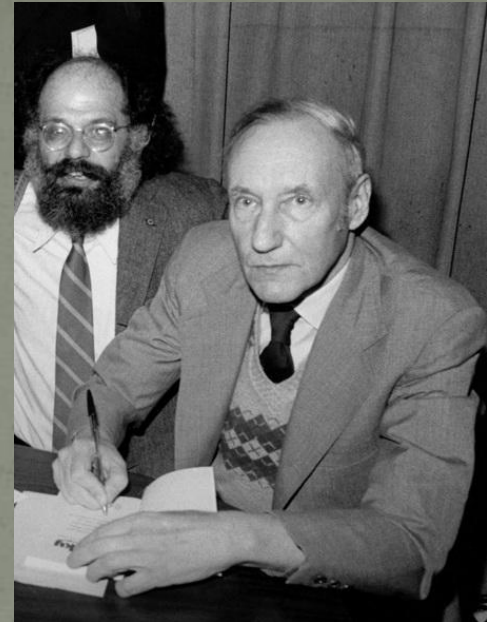

BEATNICI (BEAT GENERATION)

William Burroughs

- nejskandálnější autor této skupiny – všechna díla jsou o životě pod vlivem drog a homosexualitě
- díla: *Feták*
Teplouš
Nahý oběd -v něm je zpracována i scéna z Burroughsova života – svou druhou ženu omylem zastřelil, když si s ní – pod vlivem drog – hrál na Viléma Tella – na jednom bujarém večírku před zraky jejich syna jí chtěl sestřelit z hlavy šampusku)

Obr. 12

William Burroughs

Obr. 13

ÚKOL č. 6

✓ Poznáte, kdo z beatníků sedí na fotce za Williamem Burroughsem?

BEATNICI (BEAT GENERATION)

- jeho první žena byla Židovka, kterou sňatkem zachránil pře koncentračním táborem, druhá žena byla taktéž závislá na drogách – měli spolu syna, ten zemřel o 16 let dřív než otec na rakovinu jater – také byl závislý na drogách
- v dětství trpěl halucinacemi
- ve čtyřech letech byl pohlavně zneužit partnerem své chůvy
- v dětství se vloupával s kamarády do cizích domů
- sám se přihlásil do armády – odtamtud byl propuštěn jako schizofrenik poté, co si sám uřízl poslední článek malíčku – důvodem byla neopětovaná láska
- kniha *Nahý oběd* se dostala až před soud pro obscenitu – po sedmi letech byl osvobozen
- byla zfilmována pod stejným názvem

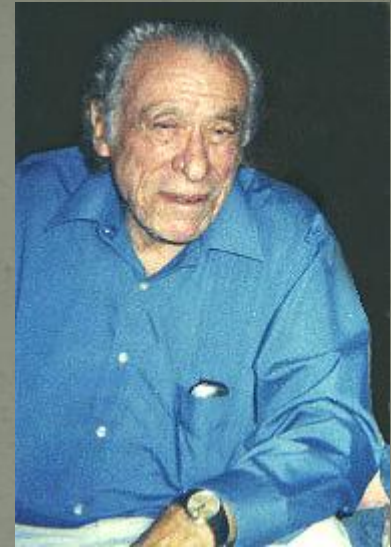
BEATNICI (BEAT GENERATION)

Charles Bukowski

- svou tvorbou a dobou, v níž tvoří, nepatří k beatníkům přímo, ale navazuje na ně
- píše hlavně v 80. letech
- např. povídková kniha
Všechny řítě světa i ta má

Ken Kesey

- bývá považován za styčný bod mezi beatniky a hippies
- podle divadelní adaptace jeho prvního románu
Vyhod'me ho z kola ven natočil v roce 1975 Miloš Forman celovečerní film
Přelet nad kukaččím hnízdem

Obr. 14

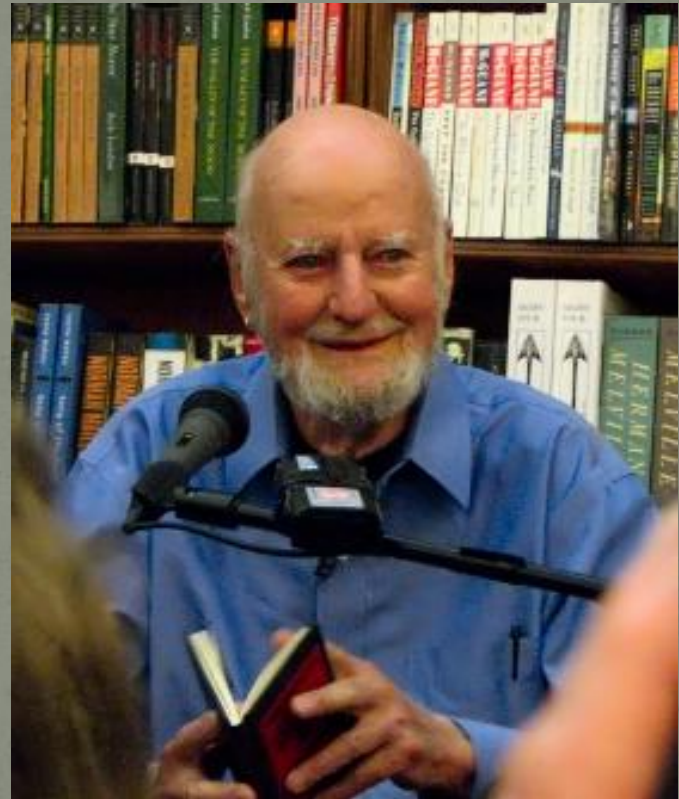
Obr. 15

BEATNICI (BEAT GENERATION)

Lawrence Ferlinghetti

- v San Francisku vlastnil od roku 1952 legendární nakladatelství a knihkupectví 'City Lights Bookshop' (název odvozen od filmu Charlieho Chaplina Světla velkoměsta)
- Chaplin byl pro Ferlinghettiho symbolem svobody – dělal si věci po svém
- nakladatelství se zaměřovalo na vydávání knih beatníků

Obr. 16

Děkuji vám
za pozornost.

Použitá literatura k textu:

PROKOP , V.: *Přehled světové literatury 20. století*. Sokolov 2001.

SLANAŘ, O. a spol.: *Obsahy a rozborů děl k literatuře – přehledu SŠ učiva*. Třebíč 2006.

KLIMEŠ, L.: *Slovník cizích slov*. Praha 1995.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Beat_generation

<http://literatura.kvalitne.cz/beat.htm>

Obrázky [cit. 03.09.2012]:

Obr. 1

[Dostupný pod licencí Creative Commons Uveďte autora-Zachovejte licenci 2.0 Generic na http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:RussianRainbowGathering_4Aug2005.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:RussianRainbowGathering_4Aug2005.jpg)

Obr. 2

[Obr. 0.2 Tentó soubor je volným dílem, dostupným na http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Peace_symbol.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Peace_symbol.svg)

Obr. 3

[Dostupný pod licencí Creative Commons Uveďte autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported na](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Allen_Ginsberg_und_Peter_Orlowski_ArM.jpg?uselang=cs)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Allen_Ginsberg_und_Peter_Orlowski_ArM.jpg?uselang=cs

Obr. 4

Dostupný jako Public Domain na

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Allen_Ginsberg_signature.svg?uselang=cs#file

Obr. 5

Dostupný pod licenci [Creative Commons Uvedte autora – Zachovejte licenci](#) na <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:AcidTest.jpg?uselang=cs>

Obr. 6

Dostupný pod licenci [Creative Commons Uvedte autora-Zachovejte licenci 2.0 Generic](#) na http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kerouac_by_Palumbo.jpg?uselang=cs

Obr. 7

Dostupný jako Public Domain na

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jack_Kerouac_signature.svg?uselang=cs

Obr. 8

Dostupný pod licenci [Creative Commons Uvedte autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](#) na [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jack_Kerouac%27s_traveling_bag_\(detail\).jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jack_Kerouac%27s_traveling_bag_(detail).jpg?uselang=cs)

Obr. 9

Dostupný pod licenci [Creative Commons Uvedte autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](#) na http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Itinerary_plan_of_On_the_road_by_Jack_Kerouac.JPG?uselang=cs

Obr. 10

Dostupný pod licenci [Creative Commons Uvedte autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](#) na http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jack_Kerouac%27s_a_piece_of_the_roll_On_The_Road.JPG?uselang=cs

Obr. 11

Dostupný pod licenci [Creative Commons Uvedte autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](#) http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jack_Kerouac%27s_roll_On_The_Road.JPG?uselang=cs

Obr. 12

Dostupný pod licencí [Creative Commons Uvedte autora 2.0 Generic](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Allen_Ginsberg_and_William_S._Burroughs.jpg?uselang=cs) na http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Allen_Ginsberg_and_William_S._Burroughs.jpg?uselang=cs

Obr. 13

Dostupný jako Public Domain na http://commons.wikimedia.org/wiki/File:William_S_Burroughs_signature.svg?uselang=cs

Obr. 14

Dostupný pod licencí [Creative Commons Uvedte autora 2.5 Generic](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CharlesBukowski-2.jpg?uselang=cs) na <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CharlesBukowski-2.jpg?uselang=cs>

Obr. 15

Dostupný pod licencí [Creative Commons Uvedte autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kese4.jpg?uselang=cs) na <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kese4.jpg?uselang=cs>

Obr. 16

Dostupný pod licencí [Creative Commons Uvedte autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ferlinghetti_1.jpg?uselang=cs) na http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ferlinghetti_1.jpg?uselang=cs